

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády

ze dne 25. července 2012 č. 567

Stanovisko vlády k návrhu zákona o přiznání k registrovanému majetku a o prokazování zdrojů k jeho nabytí (sněmovní tisk č. 748)

Vláda na své schůzi dne 25. července 2012 projednala a posoudila návrh poslanců Radka Johna, Kateřiny Klasnové, Michala Babáka a Jany Drastichové na vydání zákona o přiznání k registrovanému majetku a o prokazování zdrojů k jeho nabytí (sněmovní tisk č. 748) a vyslovila s tímto návrhem zákona **nesouhlas**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda upozorňuje na skutečnost, že návrh zákona zakládá z ústavního hlediska nerovnost subjektů práva, neboť podle Listiny základních práv a svobod má vlastnické právo všech vlastníků stejný zákonný obsah a ochranu, a proto by s ním tedy měly být spojeny stejné povinnosti. Podle návrhu by však určitá skupina vlastníků, určená pouze na základě rozsahu jejich majetku, byla zatížena povinností prokazovat legálnost jeho nabytí, což by navíc bylo spojeno s nemalou administrativní zátěží. Již samotná konstrukce založená na obrácení důkazního břemene podle § 6 a § 8 odst. 2 navrhovaného zákona je podle názoru vlády z ústavního hlediska obtížně přijatelná, neboť de facto vychází z presumpce protiprávnosti jednání určité skupiny osob. Na takovém předpokladu však demokratický právní stát být postaven nemůže.

2. Vláda dále konstatuje, že z návrhu zákona není zcela zřejmé, podle jakého procesního předpisu by se mělo v řízení v něm stanoveném postupovat. Pouze § 7 odst. 2 návrhu zákona stanoví, že řízení k prokázání nabytí registrovaného majetku probíhá podle daňového řádu; v ostatních případech by se pravděpodobně uplatnil správní řád. Tato skutečnost by však mohla vyvolat velmi závažné důsledky.

3. Dále vláda poukazuje na skutečnost, že řízení k prokázání nabytí registrovaného majetku by probíhalo podle daňového řádu. Daňový řád je obecným procesním předpisem, který upravuje správu daní, tj. postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. Ovšem navrhovaný zákon neupravuje žádnou daň ani jiné povinné peněžité plnění, nýbrž postup, který může vést k uložení správněprávních či trestněprávních sankcí. V takovém případě je diskutabilní, zda uvedené řízení podřazovat z hlediska procesního pod daňový řád, neboť k tomu není žádný důvod.

4. Vláda dále konstatuje, že smyslem majetkových přiznání je zdanění majetku, který pochází z prostředků, které nebyly zdaněny. U právnických osob, které vedou účetnictví, však taková situace nemůže nastat, neboť jejich povinností je všechny operace řádně zaúčtovat a podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, provádět mimo jiné inventarizace majetku a závazků. Účetní jednotky jsou povinny uchovávat účetní záznamy po dobu 5 let, v případě účetních závěrek po dobu 10 let. Pokud účetní jednotka nevede účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví, dopouští se správního deliktu, za který lze uložit relativně vysoké pokuty, jejichž základem je hodnota aktiv. Návrh zákona tedy představuje pro právnické osoby nežádoucí duplicitu, což je obecně v rozporu se zájmy vlády na snížení administrativy.

5. Vláda též zásadně nesouhlasí s koncepcí, která by ve svých důsledcích mohla znamenat vyšší sankční a daňové zatížení, než je samotná hodnota předmětného majetku, což může být vnímáno jako rozpor s čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Jako příklad lze uvést skutečnost, že porušení povinnosti podat přiznání se má považovat za přešůpek. Zároveň však při postupu podle daňového řádu hrozí pokuta za opožděné tvrzení.

6. Dále vláda poukazuje na problematičnost ustanovení návrhu zákona, podle kterého je policistům Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality Policie České republiky umožňováno vstupovat i do míst sloužících k bydlení, což je v rozporu s ochranou nedotknutelnosti obydlí, která může být prolomena pouze domovní prohlídkou přikázanou soudem pro účely trestního řízení v souladu čl. 12 Listiny základních práv a svobod.

7. Podle vlády se jako velmi kontroverzní též jeví navržené přechodné ustanovení, v němž se zakládá povinnost zpětně uvést vývoj vlastnictví k majetku, které může založit rozpor se zásadou právní jistoty, zásadou legitimního očekávání a zákazem retroaktivního působení právních norem, což ve svém důsledku znamená jeho protiústavnost. Osobám, na něž by se měl zákon vztahovat, by neměla být ukládána povinnost, kterou je velmi obtížné či dokonce nemožné splnit, protože v době, kdy docházelo k nabývání majetku, osoby tuto povinnost neměly a nyní by byla uložena zpětně za 22 let.

8. Ve vztahu poslaneckého návrhu zákona k právní úpravě správního trestání vláda dále upozorňuje, že navržená podoba ustanovení vymezujících správní delikty je zcela v rozporu s obvyklou praxí při stanovování skutkových podstat přestupků a jiných správních deliktů v zákonech upravujících výkon veřejné správy. Konstrukce skutkových podstat je nepřehledná, dochází v ní ke směšování odpovědnosti fyzických osob s odpovědností osob právnických a podnikajících fyzických a ke směšování sankcí trestních a správních. U správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob pak chybí obvyklá společná ustanovení, ačkoliv tyto delikty nemají obecnou právní úpravu.

9. Vedle všech uvedených věcných a právních vad návrh zákona obsahuje řadu nedostatků gramatického a legislativně-technického charakteru.